

عوامل

تحکیم بنیان خانواده

محمد تقی ناطقی

www.ketab.ir

عوامل تحکیم بنیان خانواده

مؤلف: محمدتقی ناطقی * ناشر: نسیم انتظار * صفحه‌آرا و حروفچین: مرتضی
فتح‌اللهی و علی‌رضا پورداشت * صفحات: ۳۴۴ صفحه * نوبت چاپ: اول *
شمارگان: ۵/۰۰۰ نسخه * چاپ: ولی عصر * قطع: رقعی * تاریخ انتشار: تابستان
۱۳۹۳ * بها: ۱۱/۵۰۰ تومان *

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۵۳-۲۷-۷ *

مرکز پخش: قم - نشر نسیم انتظار تلفن ۳۲۹۲۳۶۷۲ - ۰۲۵

اول تیر و گاه / توحید / ۱ پلاک ۲۲ / تلفن ۳۸۸۲۳۲۸۷ - ۰۲۵

سهمی حقوق برای مؤلف محفوظ است

سیرشناسه: محمدتقی ناطقی ۱۳۲۳

عنوان و نام پدیدآور: عوامل تحکیم بنیان خانواده / محمدتقی ناطقی

مشخصات نشر: قم: نسیم انتظار، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۳۴۴ ص

شابک: ۵ - ۳۴۷ - ۸۵۵ - ۹۶۴ - ۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: خانواده‌ها - - جنبه‌های مذهبی - - اسلام

موضوع: زناشویی (اسلام)

موضوع: خانواده‌ها - - احادیث

موضوع: خانواده‌ها - - جنبه‌های اخلاقی

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ع ۹ ۲۱۷ ن/۱۷/۲۳۰ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۱

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۳۵۴۳۲۹۵

فهرست مطالب

مقدمه	۱۵
وضع رقت بار زن قبل از اسلام	۱۹
زن ابزاری برای مبارزه‌ی با پیامبر	۲۰
عزت بازیافته	۲۱
آرامش و ازدواج	۲۴
عوامل آرام بخش زندگی زناشویی	۲۵
۱. احترام به یکدیگر	۲۵
۲. اخای و رفتار خوش	۲۶
نتیجه‌ی احترام متقابل	۲۷
عوامل آرامش بخش در نظام خلقت	۲۹
در جنگ صفین و جمل	۳۰
چرا؟	۳۱
تکلف و سخت گیری	۳۲
الگوی موفق	۳۳
خواستگاری دیگر به رسم جاهلیت	۳۵
ازدواج یا اساس زندگی شیرین	۳۷
جایگاه زن و مرد	۳۹
سئوال اسما بنت عمیس	۴۱
سخنی از رهبر معظم انقلاب	۴۲
زن و مسئولیت	۴۴
نقش زن	۴۴
اساس آسایش و آرامش انسان	۴۶

- ۴۷ بزرگترین خیانت به شخصیت زن در جهان امروز
- ۴۹ قدرت تربیتی و انسان سازی زن
- ۵۰ عوامل شیرینی زندگی
- ۵۳ ویژگی زنان اهل بهشت
- ۵۳ زیبایی واقعی
- ۵۵ کارسازترین عوامل در تحکیم خانواده
- ۵۶ اظهار عشق یا رابطه ای نا گسستگی و دوجانبه
- ۵۷ استواری خیمه ی زندگی با محبت و مدارا
- ۶۰ یک ازدواج نمونه و شیرین
- ۶۱ شرایط همسر ایده آل
- ۶۴ خداگونگی عمل
- ۶۴ احترام و حفظ احترام یکدیگر
- ۶۶ درد زخم زبان از هر دلی سرزنش تراست
- ۶۷ سه عامل ویرانگر و آتش افروز
- ۶۸ برای رسیدن به وصلت پایدار
- ۷۰ آیا مهریه ی سنگین عامل گرمی زندگی است؟
- ۷۲ از علل فروپاشیدن خانواده
- ۷۳ ازدواج و نزول رحمت و برکات آسمانی
- ۷۳ برای حفظ دین
- ۷۴ ازدواج و ازدیاد نسل
- ۷۶ از عوامل مؤثر در ازدیاد محبت و گرمی زندگی
- ۷۷ صبر و متانت یا دو عامل شیرینی زندگی
- ۷۹ رفتار درست و نادرست

۷۹	کدام عمل برای زن و مرد وظیفه است؟
۸۱	اثرگذاری آراستگی شوهر
۸۲	اعتماد در زندگی خانوادگی و نقش آن
۸۲	غیرت زن ارزشمند است
۸۳	گوهر اعتماد و نقش آن
۸۴	نشانه‌ی عفت و پاکدامنی
۸۵	عوامل فساد در جامعه و راه پیشگیری
۸۷	ارزش زنان پاکدامن
۸۸	اهداف خردمندانه‌ی ازدواج
۸۸	اهداف مختلف انتخاب همسر در جهان امروز
۸۹	هدف دوم
۸۹	هدف سوم در تناسل خانواده
۹۰	هدف چهارم در ازدواج
۹۰	دیدگاه اسلام
۹۱	فرزندان به دایی و خاله می‌روند
۹۲	با احمق ازدواج نکنید
۹۴	قوی‌ترین و گرانبهاترین بنیاد در اسلام
۹۵	عامل افسردگی و درمان آن
۹۶	عفت و عفاف
۹۸	نقش چهار ویژگی در سلامت فرد و خانواده
۹۸	اثر بخشی عفت در سلامت خانواده
۱۰۰	داستان مسجد و زن عقیقه‌ی فرماندار بلخ
۱۰۱	عفت از نظر قرآن
۱۰۳	جوان شایسته
۱۰۴	امنیت و عفاف

- ۱۰۵ عفاف یک عامل از بین رفتن فساد اجتماعی
 ۱۰۶ عامل سالم ماندن همسران
 ۱۰۷ اثربخشی عفاف در رشد کمالات انسانی
 ۱۰۸ داستان مرحوم کربلایی کاظم
 ۱۱۱ علت رعایت نکردن بعضی‌ها
 ۱۱۵ اسلام و نگاه به تربیت و شخصیت کودک
 ۱۱۶ پروفیسور داوینچی نقاش معروف
 ۱۱۷ بُعد جهانی آسیب‌ها
 ۱۱۸ نگاه اسلام به شخصیت فرزندان
 ۱۲۰ بزرگ‌ترین گناه
 ۱۲۱ ویژگی‌های زن نمونه در قرآن
 ۱۲۲ زنانی که برای همسرش شایسته نیستند
 ۱۲۴ بنیان ازدواج در اسلام
 ۱۲۴ چگونگی آغازین روز حواشنگاری
 ۱۲۶ کدامیک از سه روش را انتخاب کنیم
 ۱۲۷ کدام یک از سه روش و ویژگی
 ۱۲۷ خصلت‌هایی که باعث شیرینی زندگی است
 ۱۲۹ خطر بالارفتن سن ازدواج
 ۱۲۹ عوامل مؤثر در بالا رفتن سن ازدواج
 ۱۳۰ راه حل برای پایین آوردن سن ازدواج
 ۱۳۱ یک ارزیابی کوتاه با استفاده از روایات
 ۱۳۲ تعیین مهریه از رسوم ازدواج
 ۱۳۴ صحنه‌ای که خودم شاهدش بودم
 ۱۳۵ همسر با حیا و با وقار
 ۱۳۷ مدیریت و امانت یا فضیلتی دیگر

شناخت جایگاه و ارزش زن	۱۴۰
توصیه‌ی قرآن به هنگام بروز اختلاف	۱۴۰
انسان و شخصیت پس از ازدواج	۱۴۲
زن انگلیسی و همسرش	۱۴۳
همتایی و همشانی در ازدواج	۱۴۵
هم‌کفو بودن از نظر پیامبر اسلام	۱۴۶
دانش و ایمان نشانه‌ی همشانی	۱۴۷
پاکی در ولادت	۱۵۰
امانتداری شرط دیگر هم‌کفو بودن	۱۵۲
تمایزات اجتماعی	۱۵۳
بی‌جنایت هولناک	۱۵۵
شراب‌خوار لایق همسری نیست	۱۵۷
مراسم خواستگاری	۱۵۹
غیرت بیجا یا وسواس و حساسیت	۱۶۲
حجاب سرمایه‌ی بزرگ معنویت	۱۶۵
مصالح جامعه	۱۶۷
از عوامل بازدارنده‌ی از بلوغ زودرس	۱۷۰
بستر بچه‌ها را هنگام خواب جدا سازید	۱۷۱
حجاب مانع بروز مفاسد اجتماعی	۱۷۲
حجاب مردها	۱۷۴
چگونه محبت کنیم؟	۱۷۶
۱. مهر و محبت در قالب هدیه	۱۷۷
۲. اعلام و اظهار محبت	۱۷۷
۳. سخت‌گیری نکردن بر خانواده در هزینه	۱۷۸

۴. در قالب خدا حافظی ۱۷۹
۵. بدرقه و استقبال از همسر ۱۸۱
- داستان سلطان محمود ۱۸۳
۶. قدرشناسی از زحمات یکدیگر ۱۸۵
- بعضی‌ها مانع خیرند ۱۸۶
- خصلت بد ناسپاسی ۱۸۶
- روش سخن گفتن با یکدیگر ۱۸۸
- مسئولیت سنگین سخن گفتن ۱۹۱
- انسان شرور ۱۹۴
- حسن اخلاق و روی خوش داشتن ۱۹۷
- بهانه‌گیری مانع بیجا ۱۹۸
- عوامل دوام کانون خانواده ۲۰۳
- ازدواج با یک جانباز هفتاد در صد ۲۰۴
- موضوع ناخوشایند طلاق و جدایی ۲۰۷
- تهدید و خطر در خانواده‌ها ۲۰۸
- طبق گفته‌ی کارشناسان ۲۰۹
- راه حل اسلامی ۲۱۰
- راه نجات از بیماری روحی و اخلاقی ۲۱۰
- عامل بی میلی به ازدواج ۲۱۲
- زندگی غربی چیست؟ ۲۱۲
- پدر و مادر در گناه فرزندان شریکند ۲۱۳
- نظر کارشناسان ۲۱۵
- اسلام با رهبانیت مخالف است ۲۱۵
- سوء ظن به خدا گناه است ۲۱۶

۲۱۷	 معیار در انتخاب همسر
۲۱۷	 راه شناسایی افراد صالح و سالم
۲۲۱	 همراهی مرد در معصیت زن خیانت است
۲۲۱	 ثواب عظیم کمک مرد در خانه به زن
۲۲۲	 بر بد اخلاقی خانمت صبر کن
۲۲۲	 ثواب عظیم خدمت به شوهر
۲۲۶	 هدفمندی در ازدواج
۲۲۶	 هدفمندی چیست؟
۲۲۸	 مسائل داخلی را خود مدیریت کنید
۲۳۰	 آرامش مؤمن در چیست؟
۲۳۲	 لذت حش ترین نعمت
۲۳۴	 مشغله و بی خبری را یکدیگر
۲۳۷	 سرمایه‌ی بزرگ اجتماعی
۲۴۰	 آزادی در انتخاب همسر
۲۴۲	 یک توصیه‌ی ظریف از رسول خدا
۲۴۳	 ایجاد امنیت اخلاقی از طریق نامشروع
۲۴۵	 ایجاد تغییرات در محیط خانه توسط خانم
۲۴۶	 اهمیت نظافت و پاکیزگی در تحکیم خانواده
۲۵۰	 باعث شادی دل
۲۵۴	 تقسیم وظایف
۲۵۵	 عدم تأمین نفقه و خرید منزل
۲۵۶	 اما وظایف زن در خانه
۲۵۷	 ترویج فرهنگ ازدواج
۲۵۸	 ارزشمندترین شفاعت

- ۲۵۹ همسران بهشتی
- ۲۶۰ فاطمه یا برترین گوی زنان عالم
- ۲۶۱ از مستحبات عروسی
- ۲۶۲ فاطمه علیها السلام در شب عروسی
- ۲۶۴ فاطمه علیها السلام و رعایت حال شوهر
- ۲۶۴ فاطمه علیها السلام و رسیدگی به امور خانه
- ۲۶۶ صبر فاطمه علیها السلام در کمبودهای زندگی
- ۲۶۷ توجه فاطمه علیها السلام به مقام معنوی همسر
- ۲۶۸ روش فاطمه علیها السلام سرمشق زنان جامعه
- ۲۷۱ عوامل بروز بیماری‌های صعب‌العلاج در کودکان
- ۲۷۲ چرا بعضی از فرزندان ناقص‌الخلقه می‌شوند؟
- ۲۷۳ مسمومیت معنوی مادر
- ۲۷۴ هشتاد درصد ناقص‌الخلقه مادران
- ۲۷۶ آداب زناشویی و زفاف
- ۲۸۲ اهمیت دعای پدر بر آینده‌ی فرزندان
- ۲۸۳ نیایش امام سجّاد علیه السلام برای فرزندان
- ۲۸۵ فرزندان نعمت الهی‌اند
- ۲۸۷ صبر و تحمل تا کجا؟
- ۲۸۹ محبت ویژه‌ی زنان برای همسران
- ۲۹۲ از وظایف مهم پدر و مادر پس از تولد فرزند
- ۲۹۴ نظریه‌ی علمی دانشمندان جهان
- ۲۹۴ مراحل سه‌گانه
- ۲۹۵ نقش شیر مادر در ساختار جسمی و روحی
- ۲۹۶ خطر اضطراب روحی

۲۹۷	حکمت خلقت
۲۹۸	شیر مادر ایده آل ترین غذا برای نوزاد
۳۰۱	شیر و اخلاق
۳۰۲	کدامین زن را باید برای شیر دادن انتخاب کرد؟
۳۰۲	پژوهشی از دانشگاه آکسفورد
۳۰۳	انتقال خصلت ها با شیر مادر
۳۰۴	شیر مادر طبیعت خانوادگی کودک را تغییر می دهد از نظر
۳۰۶	حقوق و تربیت فرزندان
۳۰۷	ریشه ی حقوق پدر و مادر بر عهده ی فرزند
۳۰۸	چه کسی مسئول خیر و شر فرزندان است؟
۳۰۹	آرزوی سقراط در آخرین لحظات زندگی
۳۱۰	فرزندان و غوی خانه ادگی
۳۱۰	آموزش وظایف دینی
۳۱۱	آموزش دین به فرزندان با آرمش و تدریج
۳۱۲	مواظب باشید فرزندان تان شکر را نمی نشوند
۳۱۳	توسل به نیروی معنوی در تربیت فرزند
۳۱۴	روابط پدر و مادر با فرزندان
۳۱۴	در فرزندان تان خود اتکایی ایجاد کنید
۳۱۷	دوره های تربیت کامل انسان
۳۱۸	اولین برنامه ی آموزشی برای کودک
۳۱۹	با کودکان مدارا کردن
۳۲۰	مهر و محبت ورزیدن
۳۲۱	بوسیدن فرزند
۳۲۲	فراگیری اثر تربیت
۳۲۴	کوتاهی در آموزش و رشد معنوی فرزند

- ۳۲۵ سخت‌گیری بر خانواده یا گناهی نابخشودنی
- ۳۲۵ کیفر بدرفتاری با خانواده
- ۳۲۷ خدمت به فرزندان و خانواده
- ۳۲۸ خدمت به فرزندان و عیال
- ۳۲۸ تقدّم خانواده در استفاده از امکانات رفاهی
- ۳۲۹ خدمت به خانواده باعث طول عمر است
- ۳۲۹ باعث برکت خانه
- ۳۲۹ روزی ویژه برای زن و فرزندان
- ۳۳۰ شکل‌گیری رشد فرزند بر سه اصل
- ۳۳۳ عایت عدالت و مساوات در میان فرزندان
- ۳۳۵ دما برای فرزندان
- ۳۳۷ دوران آسیب‌پذیری کودکان
- ۳۳۹ پیشگیری از آسیب‌پذیری
- ۳۳۹ برترین نام‌ها
- ۳۴۲ تفاوت ادب و تربیت
- ۳۴۳ زمزمه‌ی اذان و اقامه
- ۳۴۴ کتاب‌های چاپ‌شده‌ی مؤلف

مقدمه

یکی از معضلات مهم اجتماعی که در جهان امروز، مسئله‌ی حاد و بغرنجی شده، و متأسفانه در کشور ما هم به صورت چشم‌گیری خودنمایی می‌کند، مسئله‌ی طلاق و جدایی است. موضوع ازدواج امروزه گاه پس از عقد، و برخی بعد از مراسم عروسی در فاصله‌ی کوتاهی به تفرق و جدایی کشیده می‌شود. فروپاشیدن خانواده‌ها از آسیب‌های رنج‌آور و دردناک زندگی است، که فقط به زن و شوهر ختم نمی‌شود بلکه بسا که آثارش بر مان‌دانشان نزدیکان دو طرف را هم خواهد گرفت، و گاه دنباله پیدا کرد و عامل پیدایش جرم و جنایت‌های دیگری هم می‌گردد، که آقا یا خانم نیز قربانی این حادثه می‌شوند.

و چه بسا از کسانی که قربانی این بلای خانمانسوز می‌گردند فرزندان‌شان هستند. حال خسارت‌هایی که به عنوان شکست اولین تجربه‌ی زندگی زناشویی روحیه‌ی دو طرف را رنج می‌دهد به این زودی‌ها قابل جبران نبوده و فراموش شدنی نیست، و جمع‌گیری از نیروهای قضایی و دستگاه انتظامی کشور تا مدت‌ها درگیر این‌گونه پرونده‌ها بوده، خسارت مادی دیگری است که در ظاهر به چشم نمی‌آید اما برای کشور لطمه‌ای است بزرگ.

افزون بر آن، برخی از فسادهای اخلاقی و جنسی نیز ممکن است از این طریق فضای جامعه را آلوده کند. آنچه مسلم است ریشه‌یابی علل و عوامل فزونی شمار طلاق و جدایی و فروپاشیدن خانواده‌هاست، که بررسی و ارزیابی و شناخت علل و اسباب آن بسیار مهم است، و رهنمودهای قرآن شریف و اهل بیت عصمت و طهارت می‌تواند در هدایت‌های جامعه به ویژه نسل جوان برای تشکیل خانواده‌ی سالم و جلوگیری از فروپاشی‌های بی‌دلیل آن، مشعل فروزانی بر سر راه مردم باشد.

موضوع خانواده و اهل و عیال از موضوعات اخلاقی و حقوقی است که کمترین بی‌توجهی و ضایع نمودن آن حقوق، مساوی است با تباه شدن زندگی. آخرت که قرآن می‌فرماید:

إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ* (۱)

زیانکاران واقعی آنانند که خود و خانواده‌ی خویش را در روز قیامت از دست داده‌اند. آگاه باشید که علما آن روز در عذاب همیشگی هستند.

متأسفانه بد اخلاقی‌ها از دو طرف و عدم رعایت حقوق یکدیگر در فروپاشیدن خانواده‌ها نقش مؤثری دارد.

پیامبر مکرم خطاب به امیرالمؤمنین فرمود:

يَا عَلِيُّ، أَحْسِنْ خُلُقَكَ مَعَ أَهْلِكَ وَ جِيرَانِكَ، وَ مَنْ تَعَاشَرَ وَ تَصَاحَبَ مِنْ النَّاسِ، تُكْتَبُ عِنْدَ اللَّهِ فِي الدَّرَجَاتِ الْعُلَى: (۲)

ای علی با خانواده، همسایه‌ها و با هر که معاشرت و گفتگو می‌کنی، خوش خلق باش تا نزد خدا بلند مرتبه نوشته شوی.

در سخن دیگری پیامبر عزیز اسلام فرمود:

وَمَنْ صَبَرَ عَلَى خُلُقِ امْرَأَةٍ سَيَبِّحَ الْخُلُقِ أَغْطَاهُ اللَّهُ ثَوَابَ الشَّاكِرِينَ: (۱)

کسی که بر تندخلقی همسرش صبر کرده و سازش پیشه کند، خداوند ثواب شکرگزاران را به او عطا می‌کند.

حضرت امیر علیه السلام وقتی از همسر گرامی اش حضرت فاطمه علیها السلام سخن به میان آورد، فرمود:

وَزَوْجَتِي خَيْرُ نِسَاءِ الْأُمَّةِ: (۲)

و همسر من فاطمه بهترین زنان امت است.

و اینک به یاری خدا و توفیقات امام عصر ارواحنا فداء، در این نوشته، در قالب مباحثی متنوع علل ازدیاد طلاق ریشه‌یابی شده، و راه پیشگیری از آن نیز با استفاده از قرآن و حدیث مورد بررسی قرار می‌گیرد، امید که مورد رضای خدا قرار گیرد، و برای همگان به ویژه نسل جوان مفید افتد.

در این فرصت، بسیار بجاست که از لطف خدای مهربان به این بنده ناچیز، که توفیق تشرف به قم و اقامت در جوار بابرکت کریمه‌ی اهل بیت فاطمه معصومه علیها السلام و کسب معارف اسلام را روزی ساخت، باهمه‌ی وجود سپاس‌گزاری کنم، و نیز به افتخار اقامت در جوار بارگاه ملکوتی این بانوی بزرگ که به من ارزانی شد، پاداش این

۱. وسائل الشیعة / ج ۱۴ / ص ۱۲۴. ۲. بحار / ج ۴۴ / ص ۱۴۳.

اثر ناقابل را به روح بزرگ او هدیه نمایم. باشد که به دعای او، روزی که نه دارایی سودبخش خواهد بود و نه فرزندان، مورد بخشایش خدای او قرار گیرم. آمین رَبَّ الْعَالَمین.

محمدتقی ناطقی ۱۳۹۱/۹/۲۰

www.ketab.ir